

2. Лобачевская О. А. Изготовление приданного и предсвадебное рукоделие – кульминация текстильного творчества в жизненном цикле женщины-крестьянки. *Взаимосвязь народного костюма, игры и обряда* : сб. ст. по материалам межрегион. науч.-практ. конф. (Смоленск, 8–9 июня 2012 г.) / отв. ред. О. Э. Эрдман. Смоленск, 2012. С. 232–241.

3. Никорак О. І. Українська народна тканина XIX – XX ст.: типологія, локалізація, художні особливості. Львів: Афіша, 2004. Ч. 1: Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). 584 с.

Гуменюк С. В.

студентка,

Українська академія друкарства, м. Львів

ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ХУДОЖНЬОГО ПРОФІЛЮ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Сучасний аналіз підготовки майбутніх викладачів художньо-педагогічного профілю у закладах вищої освіти є дуже актуальним. Адже дана проблематика не достатньо розкрита. Досить часто надто прямолінійно трактуються складні проблеми підготовки майбутніх викладачів художнього профілю. Науковці намагаються їх розкрити через призму спілкування з мистецтвом, через осмислення і засвоєння художньо-образної інформації, через проблеми вдосконалення системи художньо-естетичного виховання.

Проблему підготовки майбутніх викладачів художньо-педагогічного профілю у вищій школі досліджували: О. Абдуліна, Б. Братусь, І. Бех, В. Бутенко, О. Дем'янчук, І. Зязюн, С. Косарецький, Ю. Колісник-Гуменюк, С. Кузнецова, О. Макарова, Л. Масол, А. Маслоу, О. Мороз, О. Музика, В. Орлов, О. Отич, В. Бойчук, Л. Плескач, О. Позднякова, В. Прусак, О. Рудницька, В. Слободчиков, В. Юрченко, Є. Юдіна та ін.

Концептуальні положення щодо підготовки майбутніх викладачів художнього профілю знайшли відображення в Законах України «Про освіту» (1991р., 2017р.), «Про вищу освіту» (2000 р., 2014 р.), «Про інноваційну діяльність» (2012 р.), в Національній доктрині розвитку освіти (2002 р.), Національній стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки, Концепції організації підготовки магістрів (2010). В Указі Президента України «Про заходи щодо відродження традиційного народного мистецтва та народних художніх промислів в Україні» (2006) в Концепції державної програми збереження, відродження і розвитку народних художніх промислів на 2006–2010 роки.

Підготовку майбутніх викладачів художньо-педагогічного профілю у закладах вищої освіти (ЗВО) сьогодні розглядають як цілеспрямований процес формування у студентів здатності до майбутньої фахової діяльності та внутрішньої готовності, важливим аспектом яких є досягнення належного професійного рівня, а також становлення їхньої професійної компетентності, майстерності, професійної позиції та професійної культури для забезпечення конкурентоспроможності на ринку послуг. Водночас існує невідповідність між рівнем сучасної підготовки, рівнем знань, рівнем освіти та якістю підготовки майбутніх фахівців у вітчизняних ЗВО, та потребами і запитами суспільства. Все це зумовлює актуальність проблеми модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців художнього профілю у вищій школі.

Також актуальність даної проблеми визначається: 1) сучасними тенденціями вітчизняної та зарубіжної освіти, пов'язаними з необхідністю реалізації професійно-педагогічної підготовки фахівців; 2) підвищенням вимог до майбутніх викладачів; 3) нерозробленістю концептуальних засад формування цілісного педагогічного знання у майбутніх викладачів.

Фахова підготовка майбутніх викладачів художнього профілю у закладі вищої освіти спрямована на формування не тільки художніх знань, умінь і навичок, а й на всебічний розвиток, мистецької та культурної освіченості, на здатність до творчої самореалізації, новаторства, креативності, саморефлексії.

А. Маслоу стверджував [2] творчість це основоположна складова мистецької освіти яка дозволяє людині повною мірою розкрити свої природні таланти, здібності, творчий потенціал, сприяє її самоактуалізації та прагненню до пізнання навколишньої дійсності, а тому може розглядатися як парадигма загалом будь-якої освіти.

Художник-педагог О. Смірнова зазначає, що у практиці вищих навчальних закладів педагогічного спрямування традиційно готують не стільки методично озброєних викладачів, скільки фахівців образотворчого мистецтва, які під час навчання засвоїли уміння і навички лише образотворчої діяльності. Вчена наголошує, що «недостатня фахова і психологічна підготовка не забезпечує неперервності професійного розвитку і самовдосконалення особистості вчителя, що суперечить принципам професійного становлення. Це призводить до того, що розвиток професійної культури майбутнього вчителя лише декларується у загальних положеннях, а у змісті програм і планів вищих навчальних закладів не відображається» [3, с.17].

Таку ж позицію підтримує дослідниця Ю. Колісник-Гуменюк [1, с. 1], яка зазначає: «Удосконалення освітньої системи підготовки викладачів професійно-художніх дисциплін неможливе без наукового пошуку та експериментування, без спроб інтеграції різних дисциплін, упровадження в освітній процес результатів науково-методичних досліджень, а також нових прийомів художньої виразності. Важливість експериментів у царині педагогічної освіти полягає в перевірці концептуальних моделей професійної підготовки в цілому; визначенні переліку необхідних супутніх творчих і науково-теоретичних курсів; виробленні нових стратегій організації занять, що дозволяють підвищити творчу мотивацію та пізнавальну активність; налагодженні взаємодії психолого-педагогічних курсів із профільними дисциплінами професійної спеціалізації; подальшому пошуку напрямів удосконалення професійно-педагогічної освіти викладачів і формулюванні нових актуальних завдань, спрямованих на її оптимізацію».

Тому кожен викладач у процесі педагогічної діяльності зобов'язаний збагачувати власні знання й удосконалювати свій професійно-педагогічний рівень.

Література

1. Колісник-Гуменюк Ю. (2020). Формування професійно-педагогічної компетентності викладачів професійно-художніх дисциплін: результати експерименту. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: педагогічні науки*. 20 (1). С. 105–127.
2. Маслоу А. (1999). *Мотивация и личность*. СПб.: Евразия. 478 с.
3. Смірнова О. (2010). *Методика формування художньо-педагогічної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва в процесі навчання декоративно-прикладного мистецтва : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02*. Київ. 200 с.

Коваль М. С.

доктор пед. наук, професор

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів

Литвин А. В.

доктор пед. наук, професор

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів

СУТНІСТЬ І ЗМІСТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Для педагогічної науки й освітньої практики, зокрема професійної освіти одним із найвагоміших нині є поняття «компетентність». Цей термін зафіксований у нормативних документах як «динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» [3].